
Gjemnes kommune Kommuneplan

Samfunnsdel 2017 - 2029

Innhold

Om Gjemnes kommune.....	3
Overordnede føringer i kommuneplanen	4
Bakgrunn	6
Kjennetegn ved Gjemnes kommune	7
Sentralisering – eller ikke	8
Digital kommune	9
Interkommunalt samarbeid	9
Samfunns- og næringsutvikling	10
Migrasjon.....	11
Kommunale tjenester	11
Utvikling i enkelttjenester	12
Innledning.....	12
Helse og omsorg.....	13
Oppvekst.....	15
Barnehager	15
Kultur	15
Landbruk, miljø og klima	17

Om Gjemnes kommune

Gjemnes kommune ligger på Romsdalshalvøya, og defineres som en Nordmørskommune. For 50 år siden ble nåværende Gjemnes kommune sammensatt av tidligere Øre og Gjemnes kommuner, samt søndre del av Tingvoll. Kommunen ligger midt i mellom Molde og Kristiansund, med ca. 35 km til begge byene fra kommunesenteret Batnfjordsøra. E39 går gjennom kommunen, og trafikkeres av Fram bussekspress en gang i timen i retning av begge byene. Langs E39 er kollektivtilbudet relativt godt, men det er noe dårligere fra bygdene inn til Batnfjordsøra. Kommunen er relativt stor i utstrekning med sine 382 km², og den er preget av spredt bebyggelse og mange grender. Hovednæringen er landbruk. Innbyggertallet er pr 1.4.2016 2599 innbyggere. Som tabellen under viser, er det under 20 % av innbyggerne i Gjemnes som er bosatt i tettbygde strøk.

Tettbygde strøk	Spredtbygde strøk	Ukjent	I alt	Andel bosatte i tettbygde strøk
508	2068	4	2580	19,7

Befolkningsutvikling fra 1986 til 2015 (tall fra SSB)

År	1986	1996	2006	2016
Folketall	2964	2 781	2676	2593

Befolkningsutvikling siste 8 år. (tall fra SSB)

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Folketall	2618	2599	2582	2579	2557	2565	2580	2593

Befolkningsframskriving Gjemnes (Kilde SSB, alternativ MMMM)

Aldersgruppe	0 – 5 år		6 – 15 år		16 – 66 år		67 år og oppover		Sum
År/kjønn	M	K	M	K	M	K	M	K	
2014	73	82	184	170	849	779	200	228	2565
2040	69	65	120	119	675	667	327	351	2393

Underlagsdokument som ikke er trykket opp

- Utredning fra deltjenester
- Saksframlegg kommunereformen, sak 24/2016
- Befolkningsstatistikk
- Overordnet ROS med hjemmel i lov om sivil beredskap og ROS etter Plan og bygningsloven

Bilde tatt fra Nøssa mot Batnfjorden, Foto: Ukjent

Overordnede føringer i kommuneplanen

Det er tre hovedpunkter som skal være gjennomgående tema i kommuneplanen: universell utforming (UU), hensynet til barn og unge samt folkehelse. Dette er også nedfelt i planstrategien og planprogrammet for kommuneplanen. Nedenfor er det stikkordsmessig oppsummert hvorfor vi vektlegger dette så sterkt, og på hvilken måte. Videre er flere av FNs mål for bærekraft vurdert og omformulert til bærekraft i Gjemnes. FNs bærekraftsmål dreier seg om tre hovedområder:

- 1) Klima og miljø
- 2) Økonomi
- 3) Sosiale forhold

Henvisningene er markert med (FN nr. xx). Vi finner det riktig og viktig å vise at FNs målsettinger også kan henføres til lokale mål og lokal handling.

Universell utforming (UU)

Hvorfor

- Lovpålagt
- Det som er bra for folk med nedsatt funksjonsevne, gagnar alle
- Alle vil en eller flere ganger i løpet av livet ha nedsatt funksjonsevne for kortere eller lengre tid
- Det blir flere og flere eldre i samfunnet – jo bedre vi tilrettelegger, jo bedre kan de eldre klare seg på egen hånd

Universell utforming favner mer enn bare tilgjengelighet for bevegelseshemmede. Dette gjelder også for mennesker som har utfordringer med for eksempel allergi, syn, hørsel eller andre orienteringsutfordringer. Dette kan være permanente eller midlertidige

funksjonsnedsettelse. Det er uansett viktig at alle former for funksjonsnedsettelse ivaretas ved planlegging og bygging og andre samfunnsområder der dette er relevant.

I Gjemnes kommune tilsier geografien at det kan være utfordrende å få utformet uteområder universelt, da det stedvis er temmelig bratt. Der det er mulig med universell utforming, skal det ha høy prioritet. Bygninger kan en derimot med enkle grep gjøre med tilgjengelige. Ved nye bygg er det en selvfølge, men også eksisterende bygg kan gis et løft.

Hvordan

- UU i planer
- Universell utforming skal vektlegges ved renovering og nybygg.
- I sentrumsnære boligområder egnet for UU, stilles det strengere krav til utnyttelsesgrad for tomtene, og strengere krav til UU av byggene og omgivelsene
- Adkomsten til sentrumsfunksjoner skal være UU
- Gjemnes kommune skal vektlegge universell utforming også ved bruk av digitale løsninger og i informasjonsmateriell og annen skriftlig framstilling og saksbehandling

Barn og unge

- Kan øke bosettingen å tilby trygg oppvekst
- Legge til rette for fysisk aktivitet ute og inne bedrer folkehelse

Andelen barn som bor i husholdninger med lav inntekt er lavere enn for landet som helhet. Kommunen ønsker likevel å satse videre på forebygging på dette feltet. Ungdataundersøkelse er gjennomført i 2016/2017. Denne viser ingen alarmerende funn om forholdene blant ungdom. Det som kan forbedres, blir tatt tak i.

Folkehelse – levekår

Gjemnes kommune skal arbeide for å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder (FN nr. 3)

Fysisk aktivitet

- Lavere belastning på helsetjenester, somatikk og psykiatri
- Friskere lengre
- Forebygger ulykker og sykdom
- Fortere frisk ved sykdom
- Bedre livskvalitet

Folkehelseprofilen til Gjemnes kommune viser at kommunen ligger bedre an enn landet som helhet på målinger som viser andel av befolkning over 45 år som bor alene, psykiske lidelser, hjerte- og karsykdommer og diabetes type 2. Dette kan tyde på at de såkalte livsstilssykdommene ikke er så utbredt i kommunen, foreløpig. Det er likevel viktig å legge til rette for fysisk aktivitet og fortsatt arbeide for gode turløyper og andre idrettsanlegg i

kommunen. Kommunen har høyere forekomst av ulykker som krever sykehusinnleggelse enn landet som helhet. En mulig forklaring er at E39 går gjennom kommunen, Gjemnes ligger høyt på statistikk over trafikkulykker. Trafikksikkerhet tilknyttet E39 er et statlig ansvar, og kommunen må fortsatt arbeide aktivt for gang og sykkelstier langs statlige og fylkeskommunale veier, i tillegg til kommunale. En annen forklaring på den relativt høye andelen ulykker kan være knyttet til at det er mange innbyggere som er sysselsatt i landbruket. Forskning viser at primærnæringer som fiske og landbruk er særskilt utsatt for alvorlige ulykker. Kommunen må i samarbeid med næringens organisasjoner bidra til forebyggende arbeid på dette feltet.

Bilde av Stikk Ut skilt til Åbakkfjellet, Foto: Ukjent

Bakgrunn

Gjemnes kommune vedtok Planprogram for kommuneplanen den 29.10.2015, sak 60/15.

Utredningene som er vedtatt er gjennomført, men ikke alle utredningen har resultert i konkrete målformuleringer i samfunnsdelen av kommuneplanen. Dette skyldes i hovedsak at noen av utredningene som opprinnelig ble vedtatt utført, er på et detaljnivå som hører mer hjemme i en handlingsplan enn i samfunnsdelen av kommuneplanen. De overordnede føringene fra planstrategien som kommunestyret vedtok 25.10.16 i K-sak 62/16 er gjenspeilet i kommuneplanens målsettinger der dette er relevant. Dette gjelder bl.a. følgende:

- Befolkningsutvikling
- De tre overordnede perspektivene, barn/unge, universell utforming og folkehelse, er omtalt i planen

Nordmørssatsingen fra planstrategien viser seg i foreslått retningsvalg for interkommunalt samarbeid, og konkrete målsettinger for miljø og marin sektor.

Kjennetegn ved Gjemnes kommune

Gjemnes kommune skal ha/være:

Plass til å leve ut livsstildrømmer
God bygd å vokse opp i
Inkluderende bygd
Variasjon i boligbygging
Gode varierte muligheter for fritiden
God på samferdsel
Aktivt og tilrettelagt kulturliv
Bomiljø i sentrum
Samferdselsknutepunkt
Stort arbeidsmarkedsregion
Frihet – romslig
God livskvalitet – det gode liv på landet, fritid kultur
Effektiv – Raus – Inkluderende

Sentralisering – eller ikke

Bomiljø

Gjemnes kommune har hatt økning i folketall hvert år fra 2012. Bygging av nytt sjukehus på Hjelset forventes å styrke etterspørselen etter boliger i de deler av kommunen som ligger nærmest Hjelset (spesielt Batnfjordsøra og Osmarka). De siste åra er det bygd i snitt om lag 10 nye boliger årlig i Gjemnes. Dersom det antas at nytt sjukehus årlig medfører et tillegg på 10 boliger i siste 2/3 av planperioden, vil **samlet behov i perioden bli inntil 200 boliger.**

Det forventes behov for ulike typer boliger – fra eneboliger til leiligheter i flerboligbygg og boliger på større tomter, minismåbruk på 3 – 5 dekar, med plass for dyr / hagebruk. Gjemnes kommune skal sørge for at utbygging av boligfelt skjer på en slik måte at resultatet bidrar til en opplevelse av trygghet, inkludering og en bærekraftig forvaltning av areal- og naturressurser (FN 11). Der det mulig skal det fortettes slik at det er ligger til rette for at det å gå eller sykle blir det foretrukne alternativet. På denne måten reduseres støy- og støvplager fra biltrafikk, og vi fremmer god helse (FN 3)

Jordvern kontra utbygging

Vi har valgt å foreslå at noe dyrka jord bygges ned, både til boliger og til andre samfunnsviktige funksjoner. Der det er mulig å unngå å bygge ned dyrka mark, har vi funnet alternativer. Dette kan i utgangspunktet sies å være i strid med nasjonale føringer. Imidlertid har vi valgt å prioritere andre nasjonale føringer høyere. For å ivareta folkehelsen er det viktig å tilrettelegge for at samfunnsviktige funksjoner er innen gang- og sykkelavstand. Dette er også et moment for å sikre barn og unge trygg adkomst til skole og barnehage. Det betyr at vi vektlegger kompakte senter, og følgelig bygger på dyrka mark. I Gjemnes er det nå en gang slik at det er mye dyrka mark rundt boområdene i bygdene.

Vi vektlegger derfor følgende i forslagene til utbygging:

Arealer for nye boliger prioriteres i og nær grendesentra, og kort avstand til daglige gjøremål vektlegges. Nye boligområder bør støtte opp under eksisterende tettsteder og kollektivtilbud. Barn og unges oppvekstvilkår, universell utforming og folkehelseperspektivet skal vektlegges. Eksisterende infrastruktur skal utnyttes bedre, og fortetting i allerede utbygde områder er viktig.

Barn og unge prioriteres ved at det sikres tilstrekkelig og egnet areal for nærlekeplasser / nærmiljøanlegg inklusive grønne korridorer med god tilkomst til turløyper, jf. bestemmelser om lekearealer. Områdene som allerede eksisterer må også vedlikeholdes.

Der forholdene ligger til rette for universell utforming, skal det stilles høye krav til universell utforming av bygninger, og utnyttelsesgraden av tomtene skal være høy.

Utvikling av tettsteder i kommunen kan også bidra til etablering av flere tilbud som igjen begrenser handelslekkasjen til byene.

Digital kommune

Statlige føringer tilsier at det skal være et digitalt førstevalg innenfor offentlig forvaltning. Det forutsetter at kommunen må bli bedre på sine digitale løsninger.

Kommunens digitale uttrykk skal være universelt utformet, og tilgjengelig. I tillegg må vi fortsatt benytte mer vanlige kanaler i vår informasjon for å nå alle.

Gjemnes kommune må ha mer rasjonelle tjenester. Vi må bli mer tilgjengelig på nett. Dette vil kunne gi færre publikumsbesøk, og følgelig mer tid til saksbehandling. Digitalisering av informasjon er godt i gang, men mye viktig arkivmateriale gjenstår, spesielt for vann- og avløpsanlegg.

Digital kommune og velferdsteknologi krever også kompetanseheving. Kommunen skal også være aktiv i bruk av hjemmeside og sosiale medier. Vi må holde oss oppdatert og følge utviklingen innen IKT og nettbruk. Det vektlegges at også digitale løsninger skal være universelt utformet.

Interkommunalt samarbeid

Gjemnes kommune deltar i dag i over 40 interkommunale samarbeid. Dette er alt fra aksjeselskaper, interkommunale selskaper, tjenestesamarbeid i medhold av kommunelovens §§ 27 og 28, samt rene tjenestekjøp og –salg. I aksjeselskapene er det som hovedregel snakk om ubetydelige eierandeler.

Samarbeidene er både i retning Romsdal og i retning Nordmøre. Gjemnes har en utpendling til Molde på mer enn 25 % av arbeidsstyrken. Vi er dermed definert som en del av bo- og arbeidsmarkedsregionen rundt Molde. Mange av kommunens tjenestesamarbeid med hjemmel i kommuneloven, samt avtalene om kjøp og salg av tjenester er inngått med Nordmørskommuner.

Interkommunale samarbeid er avgjørende å videreføre når Gjemnes skal forbli egen kommune fremover. Interkommunalt samarbeid skal søkes i den retning som gir det beste tjenestetilbudet for innbyggerne i kommunen, samlet sett.

Samfunns- og næringsutvikling

Gjemnes kommune har ca 60 % arbeidsplassdekning. Vi ligger ideelt til mellom to byer, men har til nå ikke greid å dra de helt store fordelene av dette. Det er i utgangspunktet vurdert å være en god del næringsareal tilgjengelig allerede – det gjelder «bare» å få noen til å benytte seg av det. Gjemnes kommune tar sikte på å bidra med tilrettelegging slik at vi fremmer varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, høyere arbeidsplassdekning og bibeholder lav arbeidsledighet i kommunen. (FN 8)

Vi må ha en god infrastruktur for å klare dette, og vi må prioritere utbygging av fiber i kommunen, og i tillegg komme i forkant når det gjelder å benytte seg av ny teknologi og innovasjon, også i kommunale tjenester. (FN nr. 9)

Gjemnes kommune er deltakende i det arbeidet som nå pågår med en felles sjøarealplan på Nordmøre. Gjennom forvaltning av denne planen vil Gjemnes kommune bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling (FN nr. 14)

Suksessen til Tingvolløst har vist at det er mulig å utvikle (mat)produkter selv i utkanten. Gjemnes kommune må legge til rette for at gründere og andre får bedre vilkår til å utvikle spesielle og nyskapende produkter. No-fence er et godt, lokalt eksempel på dette. Kommunen må også sikre at forbruks- og produksjonsmønstret er bærekraftig. (FN nr. 12)

Gjemnes kommune må utnytte fordelene vi har i forhold til at kommunen også ligger relativt nært Ålesund og Trondheim. (Kjører til Trondheim på under 3 timer nå. Med bro over til Halså kan vi snart ta lørdagshandelen der :))

Bilde av en fiberkabel, Foto: Google

Migrasjon

Kommunen har de siste par år bosatt i underkant av 20 flyktninger. I tillegg er det også i Gjemnes en del arbeidsinnvandring. En målsetting må være at disse personene bosetter seg permanent i Gjemnes. Dette stiller krav til kommunen som bosetter og alle innbyggerne i kommunen.

Vi forventer økt tilflytting, blant annet som følge av plassering av nytt sjukehus. En andel av de ansatte ved sykehuset vil ha utenlandsk opprinnelse, og det er viktig å framstå som attraktiv også for disse. Kommunen skal være en inkluderende plass å bo.

Kommunale tjenester

Kommunereformens målsetninger om gode og likeverdige tjenester, helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, styrket lokaldemokrati og god kommuneøkonomi, antas å fortsatt være gjeldende for utvikling av kommunene. Gjemnes kommune valgte å fortsette som egen kommune, men kommunestyrets flertall understreket i vedtaket at en er «innforstått med utfordringene som ligger i å videreføre Gjemnes kommune, når det gjelder både økonomi og sårbare tjenester på kort og lengre sikt».

Vedtak 10 mot 7 stemmer:

1

Gjemnes kommunestyre mener at Stortingets pålegg om å utrede kommunesammenslåing er utført. Flere alternativer for sammenslåing er belyst gjennom utredninger fra Telemarksforskning. Det er inngått to intensjonsavtaler, gjennomført mange folkemøter, spørreundersøkelse blant innbyggerne og folkeavstemming.

2

Gjemnes kommunestyre vedtar at Gjemnes kommune videreføres som egen kommune. Dette er i tråd med resultatet av gjennomført innbyggerhøring og folkeavstemming. Gjemnes kommune viderefører samarbeidet med Orkide, bla i forbindelse med IKT og Byregionsprogrammet.

3

Kommunestyret er innforstått med utfordringene som ligger i å videreføre Gjemnes kommune, når det gjelder både økonomi og sårbare tjenester på kort og lengre sikt.

4

Dersom statlige myndigheter legger frem forslag om kommunesammenslåing som vedrører Gjemnes, forutsetter kommunestyret at forslaget blir sendt kommunen til høring. Kommunen vil da ta stilling til evt. retningsvalg.

Økonomi

Kommunal økonomi har vært og vil fortsette å være et utfordrende område for Gjemnes kommune. Kommunen kom greit og raskt ut av Robeklisten, men vi står overfor store investeringer i årene framover. I tillegg får vi lavere inntekter som følge av at vi ikke slår oss sammen med andre kommuner, og vi taper på omleggingen i inntektssystemet. Vi vil være avhengige av interkommunalt samarbeid for å gi et godt tjenestetilbud framover, men vi vet ikke hvilken pris vi etter hvert må betale for dette.

Økning i folketallet vil gi mer inntekter, men selvfølgelig vil en dermed også få flere innbyggere som trenger tjenester. Folketallsøkning skaper så mye giv i kommunen at dette likevel er positivt.

Konkrete målsettinger på økonomiområdet vil til enhver tid framgå av handlingsprogrammet, men følgende økonomimål skal tilstrebes: Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter bør ikke overstige 75%. Netto driftsresultat skal være 3 %. Det skal være 30 % egenfinansiering av investeringsprosjekter.

Utvikling i enkelttjenester

Innledning

Kommunene har mange interkommunale samarbeid, og vi er også avhengig av dette framover. De tjenestene som skal tilbys i Gjemnes vil vi bestrebe oss på at skal gi en bærekraftig utvikling. Vi vil stille strenge krav til oss selv når det gjelder å ivareta innbyggernes rettssikkerhet. Institusjonene våre skal være effektive og velfungerende. Ansvarlighet og inkludering skal være en rettesnor for virksomheten. (FN nr. 16)

Kommunen kommer, i likhet med andre kommuner til å få store utfordringer med rekruttering i årene som kommer. Den demografiske utviklingen med en aldrende befolkning vil også ramme Gjemnes. Et av tiltakene for å sikre rekrutteringen er å fremme heltidskultur i kommunen, og arbeide for likestilling. (FN nr. 5) Likestilling omfatter ikke bare mellom kjønn, men også i forhold til etnisitet, funksjonsnedsettelse, religion og seksuell legning. Inkluderingsbegrepet i Gjemnes skal oppfattes vidt.

Helse og omsorg

Gjemnes kommune planlegger nytt helsehus med helse og omsorgstjenester. Bygget er dimensjonert for å ivareta behovet for institusjonsplasser i overskuelig framtid. Vi ønsker å vri vårt tilbud mer i retning omsorgsboliger og bofellesskap. Økt innsats på rehabilitering, habilitering og egenomsorg er også viktig. Imidlertid er vi avhengige av at flest mulig blir boende hjemme lengst mulig.

Velferdsteknologi, som omtales nedenfor, vil her være viktig, men også styrking av frivilliges innsats er nødvendig. Helse- og omsorgstjenestene (helsepersonell driver i dag mye sosialt arbeid som med fordel kan utføres av andre, og gjerne organisasjoner av forskjellig slag, eller privatpersoner.

Bilde av Ipad og stetoskop, Foto: Google

Vi skiller mellom forskjellige typer teknologi som kan/ skal tas i bruk framover.

Trygghetsskapende teknologier:

Muliggjør at mennesker kan føle trygghet og ha mulighet til å bo lengre hjemme. I dette inngår løsninger som gir mulighet for sosial deltakelse og motvirker ensomhet. Av teknologiske løsninger kan nevnes digital trygghetsalarm, fallsensor, GPS- lokalisering (lokaliseringsteknologi), videosamtaler, komfyrvakt, brannalarm, elektronisk dørlås mv.

Mestringsteknologier:

Muliggjør at mennesker bedre kan mestre egen helse. I dette inngår teknologiske løsninger til personer med kronisk sykdom/lidelser, personer med behov for rehabilitering/opptrening og vedlikehold av mobilitet. Av teknologiske løsninger kan nevnes elektronisk pilledispensar, utstyr for personlig medisinsk måling av kroppsfunksjoner (f.eks. oksygenopptak, blodsukker, blodtrykk, metning mv.), videospill for å trene mobilitet og stimulere til aktivitet, kroppssensorer som måler og stimulerer til opptrening/styrke mv.

Under pilotering nasjonalt fra 2016 og gradvis implementering:

Utrednings- og behandlingsteknologier:

Muliggjør avansert medisinsk utredning og behandling i hjemmet som følges opp av spesialisthelsetjenesten. Området dekker også avanserte helsemålinger som utføres av fastleger og kommunehelsetjenesten, f.eks. 24-timers blodtrykksmåling, mekanisk ventilasjonsstøtte og smertepumpe.

Ny teknologi for å stimulere til å ivareta egen helse

Stadig flere overvåker egen helse – dette kan være slike ting som blodsukker og blodtrykksmålere, men også hjelpemidler som er i bruk ved trening, f.eks. pulsmålere. Befolkningens kjennskap til slike hjelpemidler, og bruk av disse, vil øke til nytte når velferdsteknologi for alvor tas i bruk.

Velværeteknologier (dekkes i hovedsak via det private konsumentmarkedet):

Muliggjør at mennesker blir mer bevisst på egen helse og avhjelper hverdagslige gjøremål uten at nedsatt helsetilstand er årsaken til bruken av teknologi og kan bidra til folkehelsefremmende arbeid. Her kan nevnes skritteller, kaloriforburningsmåler, løsninger for automatisk lysregulering, persiennestyring, varmestyring mv.

Når det gjelder barn og unge er vi opptatt av tidlig innsats for å kunne forebygge i størst mulig grad heller enn å behandle. Dette er sentralt også for barnehager, skoler, barnevern og helse i samarbeid.

Tidlig innsats er også viktig i eldreomsorgen.

Bilde av dugnadsgjengen ved sansehagen, Foto: Cecilie Tennøy

Oppvekst

Satsingsområder for grunnskolen i Gjemnes i kommuneplanperioden:

Skolen og barnehagesektoren i Gjemnes skal bidra til at barn og unge får en inkluderende, rettferdig og god utdanning. Kommunen som organisasjon skal legge til rett for livslang læring. (FN nr. 4)

Innhold

Opplæringstilbudet legger vekt på alle elever føler seg omgitt av trygghet og kjenner nære relasjoner til medelever og ansatte.

Ansatte og ledelse bruker erfaringer som kommer fram gjennom arbeidet med vurdering til å sette nye mål og retninger for den enkelte elev og for skolen som helhet. Involvering av elevene blir vektlagt i et miljø med felles målsettinger der kollegial veiledning og intern opplæring og utvikling gis betydning.

Organisering

Skoletilbud fordelt på to kommunale skolebygg. Styrke muligheten for samhandling og felles utvikling mellom fagansvarlige ved skolene. Ta i bruk teknologisk utvikling til felles undervisning og veiledning mellom grupper som befinner seg på ulike steder som på flere skoler, heime eller har ferie.

Skolene skal gi rom for fleksibilitet i tjenestene gjennom åpningstider og digitale løsninger.

Samfunnet

Åpne for andre aktører gjennom tverrfaglighet og knytte sterkere relasjoner til andre offentlige tjenester. Næringslivet må få en større plass i utviklinga av lokale læreplaner, og delta i opplæringa med faglige tema som er knyttet til bedriftene og arbeidslivet.

Skolebygg

Søke felles planløsninger for aktivitet og samhandling i universell utforming inne som ute.

Barnehager

I Gjemnes kommune er det fire kommunale barnehager og to private. Dilemmaet er om vi skal bygge en stor ny, eller opprettholdelse av et mangfold, som videreutvikles og rendyrkes? Det kan også bli slik at vi trenger flere barnehager når vi legger til grunn at folketallet skal øke framover. I så fall, bør en prioritere en større, sentralt plassert barnehage. Samhandlingen mellom de ulike tjenester er viktig for barnehagene.

Kultur

Gjemnes kommune sitt kulturliv baserer seg i stor grad på frivillighet, og deltakelse fra lag og foreninger. Innsatsen som gjøres på Dyregoddagane er et godt eksempel på dette. Gjemnes kommune ønsker at bredden i kulturlivet skal bli større og gi et utvidet tilbud til innbyggerne. Det vi har av kultur må gjøres kjent for innbyggerne og kommunen må derfor også være aktiv for å holde seg oppdatert på tilbudene/aktivitetene som finnes.

Vi har i dag kulturskole felles med Nettet. Denne organiseringen må finne en annen form når Nettet slår seg sammen med Molde. I dag har vi en del unike tilbud – bl.a. vår satsing på musikkterapeuter. Dette er en tjeneste vi dag selger til nabokommuner, men dette kan videreutvikles.

Bilde av Angvik barnehage, Foto: Gro Monika L. Gjermundnes

Landbruk, miljø og klima

Gjemnes kommune er relativt sett en stor landbrukskommune. Kommunen har som mål å fortsatt bidra til matsikkerhet. Kommunen er opptatt av å fremme et bærekraftig landbruk. (FN nr. 2)

Utviklinga for landbruket i Gjemnes styre i stor grad av den sentrale landbrukspolitikken. Kommunal arealforvaltning gjennom å stimulere til mer konsentrert utbygging framfor ukritisk spredt bygging, vil på lengre sikt kunne opprettholde og styrke landbruksproduksjonen. Det vil samtidig legge til rette for mer bruk av buss, sykkel og gange. Strukturendringer med færre og større bruk har ført til omfattende bruk av leiejord. I de fleste deler av kommunen er det konkurranse om leiejorda. Større landbruksmaskiner og dels manglende vedlikehold av leiejord fører til at en del dårlig arrondert areal gror igjen der slike arealer ikke nyttes til beiting. At en større del av jordressursene eies i stedet for leies, bør prioriteres.

Gjemnes kommune har mange aktsomhetsområder for flom og skred. Dette medfører økte krav til utredninger i forbindelse med plan. I tillegg kan det medføre behov terreng-tilpasninger (oppfylling). Ved klimatilpasninger av bygg må universell utforming ivaretas, også med tilpasning av uteområder.

Gjemnes kommune vil gjennom tiltak i en revidert klimaplan gjøre sitt for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem (FN nr. 13)

Gjemnes kommune ønsker å legge til rette for at landbruket i Gjemnes er bærekraftig, og vi vil bidra til at en forhindrer gjengroing slik at kulturlandskapet bevares. (FN nr. 2)

En del eldre gran-felt nærmer seg hogstmodne, og avvirkning med hogstmaskiner har økt. Det er en utfordring at deler av det lokale vegnettet ikke er dimensjonert for all tungtransporten dette medfører. Skogs- og landbruksveger brukes i stor grad av allmennheten som tilkomst til utmark og fjell, ofte i forbindelse med Stikk UT!

Gjemnes kommune vil bidra til å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, samt stanse tap av arts mangfold (FN nr. 15.)

Første generasjons renseanlegg for både vannforsyning og avløp trenger fornying og modernisering. God vannkvalitet i vassdrag er særlig viktig for produksjon av drikkevann, og vannkvaliteten i fjordsystemet er avgjørende for en omfattende matproduksjon (oppdrett og fiske). Kartlegging av vannkvaliteten er så langt begrenset.

Gjemnes kommune vil sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann (FN nr. 6)